UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

GR/2026/214

Zitting van 28/10/2026

Aanwezig: Daan Versonnen, voorzitter gemeenteraad
Lode Van Looy, burgemeester
Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, schepenen
Jan Fonderie, Guido Vaganée, Geert Teughels, Wim Van der Donckt, Karl Theerens, Marcel Claes, Julie De Clerck, Sofie Crauwels, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Chantal Jacobs, Jef Jacobs, gemeenteraadsleden
Ineke van Rijsbergen, wnd. algemeen directeur

Kinderopvang - Subsidiereglement investeringspremie kinderopvang infrastructuur: Goedkeuring

De raad,

In openbare zitting vergaderd.

Samenvatting

De gemeente Bonheiden ontvangt subsidies voor de realisatie van nieuwe kinderopvangplaatsen binnen de Vlaamse subsidieregeling voor kinderopvanginfrastructuur. Daarnaast zijn er eigen middelen voorzien voor de realisatie van nieuwe kinderopvangplaatsen. Er is een lokaal subsidiereglement opgesteld om de verdeling en opvolging van deze middelen te organiseren.

Voorgeschiedenis

- 24/10/2025: Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan gemeenten voor de financiële ondersteuning van organisatoren van kinderopvang voor infrastructuur.
- 13/05/2026: Bespreking van het reglement op het managementteam.
- 01/09/2026: Besluit van het college van burgemeester en schepenen houdende het principieel akkoord van het reglement.

Feiten en context

Het Departement Zorg voorziet via VIPA (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) een totaalbudget van 60 miljoen euro voor Vlaamse gemeenten (en de VGC voor Brussel) om infrastructuur te ondersteunen voor de uitbreiding van kinderopvangplaatsen bij erkende organisatoren. De toewijzing aan gemeenten volgt uit de meerjarenprogrammatie voor nieuwe plaatsen met inkomenstarief (trap 2), goedgekeurd op 28/05/2025. Bonheiden werd hierin opgenomen voor de realisatie van 14 nieuwe IKT(inkomenstarief)-plaatsen en kreeg daarvoor een voorlopige toekenning van € 186.666,67. De bestemmingsduur van de gesubsidieerde infrastructuur moet minstens 25 jaar bedragen vanaf ingebruikname.

Naast de middelen die via VIPA worden toegekend, heeft het lokaal bestuur Bonheiden bijkomende financiële middelen voorzien voor de uitbreiding van kinderopvangplaatsen. Het lokaal bestuur wil deze eigen middelen volgens dezelfde voorwaarden en verdeelsleutel toekennen als de VIPA-middelen. Beide financieringsbronnen worden daarom binnen hetzelfde subsidiereglement geregeld. Gemeenten rapporteren jaarlijks (vanaf 30/06/2026) over besteding, gerealiseerde plaatsen en bouwkosten. De zorginspectie ziet toe op correcte aanwending, bij overtreding kan terugvordering volgen.
Volgende bepalingen worden verplicht opgenomen in het reglement:

- enkel nieuwe opvangplaatsen kunnen worden gefinancierd van organisatoren die beschikken over een subsidiebelofte of subsidietoekenning voor een basissubsidie of inkomensgerelateerde kinderopvangplaats;
- de organisator moet controle door Zorginspectie aanvaarden met betrekking tot de aanwending van de middelen;
- de financiële tussenkomst bedraagt maximaal 15% van de reële bouwkost voor organisatoren met een klassiek VIPA-dossier en maximaal 60% voor organisatoren zonder klassiek VIPA-dossier;
- de subsidie wordt toegekend voor onbepaalde duur;
- er wordt rekening gehouden met de toepasselijke DAEB-regelgeving inzake staatssteun;
- in het reglement moet een mogelijkheid tot terugvordering van de financiële ondersteuning worden voorzien indien organisatoren niet voldoen aan de opgelegde voorwaarden;
- er moet op worden toegezien dat de gesubsidieerde infrastructuur binnen haar bestemming behouden, beheerd en onderhouden wordt overeenkomstig artikel 4 van het VIPA-bestemmingsbesluit van 31/05/2024.

Er kan beleidsmatig bepaald worden:

- of de subsidie enkel kan worden aangewend voor infrastructuur gelegen binnen de gemeente Bonheiden, dan wel binnen een ruimer geografisch toepassingsgebied dat door het lokaal bestuur wordt vastgelegd;
- of uitsluitend organisatoren die nieuwe T1- en/of T2-plaatsen realiseren in aanmerking komen voor ondersteuning;
- of de hoogte van de subsidie per bijkomende opvangplaats vrij wordt bepaald binnen de grenzen van het Besluit van de Vlaamse Regering;
- of de subsidiëring wordt berekend per gerealiseerde opvangplaats dan wel op basis van oppervlakte (m²) of een andere objectieve verdeelsleutel.

Het lokaal bestuur moet jaarlijks uiterlijk op 30 juni rapporteren aan VIPA.

Advies

21/09/2026: Gunstig advies van het lokaal overleg kinderopvang (zie bijlage).

Juridische grond

Het besluit van 24/10/2025 van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan gemeenten voor de financiële ondersteuning van organisatoren van kinderopvang voor infrastructuur.

Financiële gevolgen

Financieel advies:

FA 2026/00307 van 11/10/2026: Gunstig mits aanpassing

Stemming

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit:

Artikel 1 - Keurt onderstaand subsidiereglement goed:
SUBSIDIEREGLEMENT Investeringspremie kinderopvang – infrastructuur
Artikel 1 – Beleidskader en verankering

Dit subsidiereglement kadert binnen het goedgekeurde meerjarenplan van het Lokaal bestuur Bonheiden, meer bepaald binnen beleidsdoelstelling 3: Zorgzame en inclusieve samenleving, en sluit aan bij actieplan 3.2, waarin het Lokaal bestuur zich actief engageert voor het verhogen van het aantal kinderopvangplaatsen.
Voor deze subsidie worden de middelen aangewend die door de Vlaamse Regering aan het Lokaal bestuur worden toegekend voor de financiële ondersteuning van organisatoren van kinderopvang voor infrastructuur. Deze middelen kunnen eventueel aangevuld worden met de middelen die door het Lokaal bestuur voorzien zijn voor de realisatie van beleidsdoelstelling 3.
Aan dit subsidiereglement kunnen geen verworven rechten worden ontleend.

Artikel 2 – Doel

Dit reglement heeft tot doel het financieel ondersteunen van organisatoren van kinderopvang bij investeringen in infrastructuur die leiden tot de creatie van nieuwe kinderopvangplaatsen.

Artikel 3 – Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

- *Organisator kinderopvang: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die kinderopvang organiseert en als dusdanig optreedt ten aanzien van het agentschap Opgroeien.*
- *Kinderopvanglocatie: een vestigingsplaats waar kinderopvang wordt georganiseerd.*
- *Nieuwe kinderopvangplaats: Capaciteitsuitbreiding die nog niet vergund is door het agentschap Opgroeien op het moment van de subsidietoezegging. Omschakeling van gezinsopvang naar groepsopvang wordt niet als capaciteitsuitbreiding beschouwd.*
- *Reële bouwkosten: de kosten zoals bepaald in artikel 6 van dit reglement.*

Artikel 4 – Toepassingsgebied en doelgroep

§1. De subsidie heeft uitsluitend betrekking op kinderopvanglocaties gelegen op het grondgebied van het Lokaal bestuur Bonheiden.
§2. De subsidie kan uitsluitend worden toegekend aan organisatoren van kinderopvang die:

1. *voor de betrokken kinderopvanglocatie in aanmerking komen voor een vergunning voor groepsopvang;*
2. *in aanmerking komen voor een basissubsidie of een subsidie voor inkomenstarief;*

3. *beschikken over een subsidiebelofte of subsidiebeslissing van het agentschap Opgroeien voor de realisatie van nieuwe kinderopvangplaatsen;*
4. *aanvaarden dat Zorginspectie controle kan uitoefenen op de aanwending van de middelen.*

§3. Gezinsopvang komt niet in aanmerking voor deze subsidie.
§4. De subsidie kan niet worden toegekend aan een bouwheer, projectontwikkelaar, eigenaar of derde, tenzij deze zelf optreedt als organisator van kinderopvang.

Artikel 5 – Subsidiebedrag

§1. De subsidie bedraagt een vast bedrag van € 9.400 per gerealiseerde nieuwe kinderopvangplaats.
§2. De subsidie wordt toegekend binnen de grenzen van het beschikbare gemeentelijke budget. De volgorde van toekenning wordt bepaald overeenkomstig artikel 7, §4.
§3. De subsidie per kinderopvanglocatie bedraagt maximaal het vaste bedrag per nieuwe plaats zoals bepaald in §1, en is bijkomend begrensd tot:

- *maximaal 15% van de reële bouwkosten indien de organisator voor deze locatie VIPA-steun ontvangt;*
- *maximaal 60% van de reële bouwkosten indien de organisator voor deze locatie geen VIPA-steun ontvangt.*

Indien het toepasselijke percentage van de reële bouwkosten lager is dan het vaste bedrag per gerealiseerde kinderopvangplaats, wordt de subsidie beperkt tot dit lagere bedrag.

Artikel 6 – Subsidieerbare investeringen

§1. De subsidie heeft betrekking op investeringen in infrastructuur die leiden tot de creatie van nieuwe kinderopvangplaatsen.
§2. De subsidie zal enkel worden toegekend voor de op dat ogenblik nog niet aangevatte werken of reële bouwkosten. Investeringen verwezenlijkt voor de toekenning van de subsidie conform dit reglement, zullen niet in aanmerking worden genomen en voldoen niet aan de voorwaarden om een subsidie te bekomen.
Onder reële bouwkosten wordt verstaan:
In geval van werken en/of aankoop, de finale kosten die betrekking hebben op:

- *ruwbouw;*
- *technische uitrusting;*
- *afwerking;*
- *uitrusting en meubilering;*
- *studie- en algemene kosten;*
- *omgevingswerken;*
- *de btw die verbonden is aan bovenstaande kostenposten.*
- *de aankoopprijs;*
- *notariskosten;*
- *registratiebelasting of registratierechten;*
- *btw verbonden aan de aankoop.*

§3. De werken moeten starten binnen 12 maanden na toekenning van de subsidie. Het college van burgemeester en schepenen kan deze termijn op gemotiveerde aanvraag verlengen met maximaal 6 maanden. De organisator

brengt het Lokaal bestuur schriftelijk op de hoogte van de startdatum van de werken.
De werken moeten afgerond zijn binnen 18 maanden na de startdatum. Het college van burgemeester en schepenen kan deze termijn op gemotiveerde aanvraag verlengen met maximaal 6 maanden.
Bij aankoop moet de notariële aankoopakte worden verleden binnen 12 maanden na toekenning van de subsidie.
De organisator moet uiterlijk binnen 12 maanden na afronding van de investering de vergunning van het agentschap Opgroeien voor de gesubsidieerde nieuwe kinderopvangplaatsen verkrijgen. Het college van burgemeester en schepenen kan deze termijn op gemotiveerde aanvraag verlengen met maximaal 6 maanden.
Elke aanvraag tot termijnverlenging moet vóór het verstrijken van de betrokken termijn worden ingediend.
De organisator brengt het Lokaal bestuur schriftelijk op de hoogte van de datum waarop de investering is afgerond. Bij een aankoop zonder bijkomende werken geldt de datum van het verlijden van de notariële aankoopakte als datum van afronding van de investering.

Artikel 7 – Aanvraagprocedure

§1. De aanvraag gebeurt via een door het Lokaal bestuur ter beschikking gesteld aanvraagformulier.
§2. De aanvraag bevat minstens:

- *identificatie van de organisator;*
- *identificatie en adres van de kinderopvanglocatie;*
- *aantal bestaande vergunde kinderopvangplaatsen op deze locatie;*
- *het aantal nieuwe kinderopvangplaatsen met subsidiebelofte van Opgroeien;*
- *bewijs van subsidiebelofte of subsidiebeslissing van het agentschap Opgroeien;*
- *een raming van de investering;*
- *een verklaring op eer dat:*
  - *de subsidie wordt aangewend conform dit reglement;*
  - *de maximale subsidiepercentages niet worden overschreden.*

§3. Enkel volledige aanvragen komen in aanmerking voor toekenning.
Volledige aanvragen worden behandeld in volgorde van de datum waarop het Lokaal bestuur de volledige aanvraag ontvangt.
§4. Wanneer meerdere volledige aanvragen op dezelfde datum worden ontvangen en het beschikbare budget onvoldoende is om al deze aanvragen te honoreren, krijgt de aanvraag met de oudste subsidiebelofte van het agentschap Opgroeien voor de betrokken nieuwe kinderopvangplaatsen voorrang.
Wanneer ook de subsidiebelofte dezelfde datum heeft, wordt het resterende beschikbare budget naar verhouding verdeeld over de betrokken aanvragen.
Deze verdeling gebeurt op basis van het subsidiebedrag waarvoor elke aanvraag overeenkomstig artikel 5 in aanmerking komt.

Artikel 8 – Uitbetaling

§1. De subsidie wordt uitbetaald in twee schijven:
Een eerste schijf van maximaal 75% van het toegekende subsidiebedrag wordt uitbetaald na voorlegging en controle van de facturen en verantwoordingsstukken. Het uitbetaalde bedrag mag de op basis van deze

stukken aangetoonde subsidieerbare kosten, met toepassing van de maximale subsidiepercentages van artikel 5, §3, niet overschrijden.
Het saldo wordt uitbetaald nadat de investering volledig is gerealiseerd en de organisator de definitieve vergunning van het agentschap Opgroeien voor de nieuwe kinderopvangplaatsen en de volledige eindafrekening heeft voorgelegd.
§2. Het definitieve subsidiebedrag wordt vastgesteld op basis van het aantal effectief gerealiseerde en vergunde nieuwe kinderopvangplaatsen en de aangetoonde reële bouwkosten, met toepassing van de grenzen bepaald in artikel 5.
Het uit te betalen saldo is gelijk aan het definitieve subsidiebedrag, verminderd met het reeds uitbetaalde bedrag. Indien reeds meer werd uitbetaald dan het definitieve subsidiebedrag, wordt het verschil teruggevorderd overeenkomstig artikel 10.
§3. De facturen en verantwoordingsstukken dienen ter staving van de realisatie van de investering, de subsidieerbare kosten en de naleving van de maximale subsidiepercentages vermeld in artikel 5, §3.
Het Lokaal bestuur controleert deze stukken met het oog op de uitbetaling en de vaststelling van het definitieve subsidiebedrag. Deze controle houdt geen technische beoordeling van de uitgevoerde werken in.

Artikel 9 – Bestemming en controle

§1. De gesubsidieerde infrastructuur moet haar bestemming als kinderopvang behouden overeenkomstig de geldende regelgeving van 25 jaar[1].
§2. Het Lokaal bestuur kan controles uitvoeren:
- *steekproefsgewijs;*
- *bij signalen van onregelmatigheden;*
- *of bij stopzetting van de kinderopvanglocatie.*

§3. Het Lokaal bestuur kan zich bij controles baseren op gegevens en vaststellingen van het agentschap Opgroeien en Zorginspectie.
§4 Het Lokaal Bestuur heeft toegang tot eVIPA en kan raadplegen of de organisator reeds VIPA- subsidies ontvangt. eVIPA is het platform waar VIPA, de organisator en het Lokaal bestuur het volledige subsidiedossier kan opvolgen (indienen facturen, verantwoordingsstukken, uitbetalingen,…)
§5 Er wordt van de organisator verwacht dat alle verantwoordingsstukken en facturen via eVipa worden ingediend.

Artikel 10 – Terugvordering

§1. Indien de subsidie geheel of gedeeltelijk onterecht werd toegekend of uitbetaald, vordert het Lokaal bestuur het onterecht ontvangen bedrag geheel of gedeeltelijk terug.
§2. De terugvordering wordt bepaald volgens onderstaande regels:

1. Niet-realisatie van de investering
Wanneer de organisator de termijnen voor de start of afronding van de werken, het verlijden van de notariële aankoopakte of het verkrijgen van de vergunning van het agentschap Opgroeien, zoals bepaald in artikel 6, §3, niet naleeft, rekening houdend met eventueel toegestane verlengingen, vervalt de subsidietoekenning en worden de reeds uitbetaalde subsidiebedragen volledig teruggevorderd.
Wanneer binnen deze termijnen slechts een deel van de gesubsidieerde nieuwe kinderopvangplaatsen wordt gerealiseerd en vergund, wordt de

subsidie herberekend en het eventueel te veel uitbetaalde bedrag teruggevorderd overeenkomstig punt 2.
2. Gedeeltelijke realisatie van nieuwe kinderopvangplaatsen Indien minder nieuwe kinderopvangplaatsen worden gerealiseerd dan waarvoor de subsidie werd toegekend:

- *wordt de subsidie herberekend op basis van het aantal effectief gerealiseerde nieuwe kinderopvangplaatsen, vermenigvuldigd met het vaste bedrag per kinderopvangplaats zoals bepaald in dit reglement;*
- *wordt het verschil tussen het uitbetaalde bedrag en het herberekende bedrag teruggevorderd.*

3. Bestemmingswijziging of stopzetting van de kinderopvanglocatie Indien de kinderopvanglocatie haar bestemming als kinderopvang verliest of de exploitatie wordt stopgezet:

- *Binnen de eerste 10 jaar, te rekenen vanaf de datum waarop het agentschap Opgroeien de vergunning voor de gesubsidieerde nieuwe kinderopvangplaatsen verleent, wordt de subsidie pro rata teruggevorderd. Per begonnen jaar wordt 1/10 van het definitieve subsidiebedrag als verworven beschouwd. Het resterende deel wordt teruggevorderd.*
- *Na het verstrijken van deze termijn van 10 jaar vindt voor bestemmingswijziging of stopzetting geen terugvordering meer plaats.*

4. Overcompensatie in de zin van de staatssteunregelgeving
Indien wordt vastgesteld dat er sprake is van overcompensatie overeenkomstig de toepasselijke staatssteunregelgeving, wordt het bedrag van de overcompensatie teruggevorderd.
5. Onjuiste verklaringen of verhindering van controle
Indien de organisator onjuiste of onvolledige verklaringen heeft afgelegd of de controle door de gemeente, het agentschap Opgroeien of Zorginspectie verhindert, kan de subsidie geheel of gedeeltelijk worden teruggevorderd.

§3. De terugvordering gebeurt:

- *op basis van een gemotiveerde beslissing van het college van burgemeester en schepenen;*
- *na schriftelijke kennisgeving aan de organisator, met vermelding van het terug te vorderen bedrag en de betalingstermijn.*

§4. Het Lokaal bestuur kan het terug te vorderen bedrag verrekenen met nog uit te betalen subsidies aan dezelfde organisator.

Artikel 11 – DAEB-besluit

De subsidie wordt toegekend met inachtneming van het Besluit (EU) 2025/2630 van de Commissie van 16 december 2025 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang (DAEB) belaste ondernemingen en tot intrekking van Besluit 2012/21/EU
De organisatie van kinderopvang wordt beschouwd als een dienst van algemeen economisch belang.

Artikel 12 – Inwerkingtreding en uitvoering

Dit reglement treedt in werking na de bekendmaking.

Voetnoot [1] - artikel 12 van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, voor de gesubsidieerde onroerende goederen en voor de gesubsidieerde roerende goederen

Artikel 2 - Maakt dit reglement binnen de 10 dagen bekend op de gemeentelijke website, overeenkomstig artikelen 286 en 287 van het Decreet over het lokaal bestuur en brengt de toezichthoudende overheid hiervan dezelfde dag op de hoogte, overeenkomstig artikel 330 van het Decreet over het lokaal bestuur.

Voor eensluidend uittreksel:

[SIG01] [SIG02]